

Sygn. akt II AKa 325/20

- 1.
 - 2. WYROK**
 - 2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
 - Dnia 1 lipca 2021 r.
 - 4. Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:**
 - 5. Przewodniczący: SSA Stanisław Kucharczyk (spr.)**
 - 6. Sędziowie: SA Stanisław Stankiewicz**
 - 7. SO del. do SA Jacek Szreder**
 - 8. Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska**
 - 9. przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Stargardzie Magdaleny Matkowskiej**
 - 10. po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2021 r.**
 - 11. sprawy B. M. (1)**
 - 12. oskarżonej z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk**
 - 13. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora**
 - 14. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie**
 - 15. z dnia 22 czerwca 2020 r. sygn. akt III K 121/20**
- I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
- II. wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.
- SSO (del.) Jacek Szreder SSA Stanisław Kucharczyk SSA Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 325/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		

<p>1. CZEŚĆ WSTĘPNA</p>	
<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 22 czerwca 2020 roku w sprawie III K 121/20</p>	
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel pośilkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za				

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Prokurator zarzucił wyrokowi na podstawie art. 427 § 1 i § 2 kpk oraz art. 438 pkt 4 kpk rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonej B. M. (1) kary 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności za przypisane jej przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk, w sytuacji gdy wysoki stopień winy oskarżonej, wynikający faktu, że oskarżona zarzuconego jej czynu dopuściła się	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

z winy umyślnej
działając z zamiarem
bezpośrednim, z
zasługującej na
potępienie
motywacji jaką jest
zemsta, używając
niebezpiecznego
narzędzia w postaci
noża kuchennego,
społeczna
szkodliwość czynu
wynikająca z
zaatakowania
najważniejszego
dobra osobistego
człowieka jakim jest
życie i skutków
w postaci narażenia
pokrzywdzonego na
bezpośrednie
niebezpieczeństwo
utruty życia, która
nie nastąpiła tylko
dzięki temu, że
pokrzywdzony
zdołał uciec i
udzielono mu
niezbędnej pomocy
medycznej oraz
spowodowania
obrażeń jego ciała
które naruszyły
prawidłowe funkcje
narządów ciała
pokrzywdzonego Z.
M. (1) na okres
powyżej dni 7
w rozumieniu art.
157 § 1 kk
w postaci rozległej
rany ciętej twarzy
okolicy skroniowo-
policzkowej i dwóch
ran kłutych brzucha
z wielomiejscowym
uszkodzeniem jelita
cienkiego, jak i
względ na cele
wychowawcze i

	zapobiegawcze względem niej a zwłaszcza potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa wskazują na konieczność wymierzenia oskarżonej surowszej kary pozbawienia wolności.			
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
Apelację prokuratora należało uznać za bezzasadną. Natomiast w pełni należało podzielić stanowisko Sądu pierwszej instancji i wspierającą zaskarżone orzeczenie argumentację obrońcy przywołaną w odpowiedzi na apelację prokuratora i dowody przedstawione w postępowaniu apelacyjnym dotyczące stanu zdrowia oskarżonej, przekonujące do tego, że wymierzona oskarżonej kara pozbawienia wolności maksymalnie				

złagodzona jest sankcją uwzględniającą wszystkie istotne okoliczności obciążające i łagodzące, jak również realizuje cele kary w zakresie jej indywidualnego i ogólnoprewencyjnego oddziaływania.

Prokurator starał się przekonać Sąd Odwoławczy do tego, że poziom winy oskarżonej był wysoki i uzasadnia zaostrenie kary do 12 lat pozbawienia wolności. Podkreślić należy, że o stopniu winy nie decydują tylko przywołane przez oskarżyciela przesłanki. Bardzo istotny wpływ na jej poziom ma także ograniczona poczytalność. Jak to stwierdził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 22 maja 2014 r. II AKA 53/14 Legalis umniejszona poczytalność ma niewątpliwie wpływ na oznaczenie stopnia winy. Dlatego też ta okoliczność powinna mieć kardynalne znaczenie dla właściwego określenia wysokości kary. W taki też

sposób ocenił ją też ustawodawca, gdyż przewidział, w przypadku jej zaistnienia, możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary. W związku z powyższym, i biorąc jeszcze pod uwagę pozostałe okoliczności wpływające na ustalenie stopnia winy, a mianowicie, jak zauważa się w orzecznictwie - nie tylko postać zamiaru i motywację, ale i, jak to podkreślił Sąd Apelacyjny w Warszawie (w wyroku z 7.12.2015 r., II AKa 333/15, Legalis) wszystkie przesłanki, zarówno podmiotowe jak i przedmiotowe, w szczególności zaś tło i powody zajścia, pobudki działania sprawcy, jego stosunek do pokrzywdzonego przed popełnieniem przestępstwa, osobowość i charakter sprawcy, jej dotychczasowy tryb życia, sposób działania - nie sposób podzielić poglądu prokuratora o wysokim stopniu winy uzasadniającym surowsze ukaranie oskarżonej. Należy też rozważyć

zachowanie sprawcy przed i po popełnieniu czynu, które nie dostarcza okoliczności obciążających, a łagodzące. Te okoliczności, na które zasadnie zwraca uwagę obrońca, wskazują, iż skumulowało się w przypadku oskarżonej tak wiele okoliczności łagodzących, że uzasadniają one w pełni wymierzenie B. M. (1) kary pozbawienia wolności maksymalnie złagodzonej. Odnośnie jeszcze postaci zamiaru, to podkreślić należy, iż wprawdzie oskarżona działała z winy umyślnej i z zamiarem bezpośrednim, ale nagłym, nieprzemyślanym, ciosy zadawała w sposób chaotyczny, niejako na oślep, a nie z premedytacją czy zapamiętałością (determinacją) i brutalnością. Rzeczywiście atak oskarżonej na pokrzywdzonego był niezapowiedziany i w chwili czynu niesprowokowany, ale po zadaniu ciosów zaraz naszła ją refleksja: „co ja zrobiłam”, pozwoliła

mężowi wyjść z
pokoju, nie
zamierzała zadawać
więcej ciosów, nie
goniła go. Zatem
argumenty
wskazane przez
prokuratora nie
przekonują do tego,
aby przyjąć, iż
stopień winy
oskarżonej był tak
wysoki, że uzasadnia
wymierzenie jej kary
12 lat pozbawienia
wolności.

Odnosnie
motywacji, to
prokurator twierdzi,
iż oskarżona działała
z zemsty, jednakże
nie przywołuje ku
temu rzeczowej
argumentacji.

Trafnie stan
psychiczny
oskarżonej określają
biegli psychiatrzy
oraz Sąd pierwszej
instancji w
ustaleniach
faktycznych
przyjmując, iż
oskarżona była w
złym stanie
psychicznym, do
którego doprowadził
ją pokrzywdzony
i przestraszyła się
umieszczenia jej w
szpitalu
psychiatrycznym.

Oskarżona była
bardzo zmęczona
atmosferą i
zachowaniem, jakie
tworzył na co
dzień oskarżony
i tą sytuacją

konfliktową, która przecież stanowiła podstawę do stwierdzenia u niej ograniczonej poczytalności. Jej zachowanie z tego dnia, jak stwierdzili biegli, było niezgodne z jej osobowością, a stwierdzone przez biegłych zmiany były wynikiem właśnie sytuacji konfliktowej z mężem. Pomimo tego, że na co dzień opiekowała się pokrzywdzonym, który, pomimo takich jej zabiegów, był nie tylko niewdzięczny, ale i przez wiele lat znęcał się nad nią psychicznie. Jak wiarygodnie określiła to oskarżona w swoich wyjaśnieniach (k. 83-4, 94) zrobiła to w amoku, niemocy i z żalu, że wszystko przez męża straciła, a nie z zemsty. Te spostrzeżenia mają również znaczenie przy ocenie stopnia winy i naganności czynu oskarżonej, których nie można określić za prokuratorem jako wysokich i które prawidłowo wartościował Sąd pierwszej instancji.

Okoliczności przedmiotowe czynu

przywoływane przez
prokuratora nie
sprzeciwiają się
wymierzeniu
oskarżonej kary
maksymalnie
złagodzonej. W
pierwszej kolejności
podkreślić należy, iż
działanie oskarżonej
to usiłowanie
popelnienia
zabójstwa ze
spowodowaniem
średnich obrażeń
ciała. Popelnienie
czynu w tej
formie stadialnej
zawiera mniejszy
ładunek społecznej
szkodliwości niż
dokonanie.
Wprawdzie
oskarżona swoim
zachowaniem
wyczerpała
znamiona jeszcze
innego
przestępstwa, z
tym, że zagrożonego
przecież dużo
łagodniejszą karą,
a ta wymierzona
oskarżonej jest
zbliżona do połowy
sankcji za czyn z
art. 157§1 kk. Jeżeli
chodzi o użycie
niebezpiecznego
narzędzia, to nie
ulega wątpliwości,
że nóż użyty
przez oskarżoną
takie cechy posiadał,
ale z drugiej
strony oskarżona
narzędzia zbrodni
nie przygotowywała,
ale wzięła do
ręki przypadkowy

nóż, który był w jej zasięgu. Nie przekonuje Sądu Apelacyjnego do podwyższenia kary odwoływanie się przez skarżącego do zaatakowania najważniejszego dobra człowieka jakim jest życie i do skutków w postaci narażenia na niebezpieczeństwo utraty życia przez pokrzywdzonego. Przytoczone narażenie na niebezpieczeństwo zostaje przecież „pochłonięte” przez dalej idące następstwa czynu w postaci spowodowania średnich obrażeń ciała. Natomiast z punktu widzenia społecznej szkodliwości czynu stopień ochrony życia, jako najważniejszego dobra człowieka wyrażony jest poprzez zagrożenie przewidziane za przestępstwo z art. 148§1 kk, które należy do najsurowszych. To najwyższe dobro nie zostało przecież naruszone przez oskarżoną w najdalej idących stopniu poprzez dokonanie czynu, a w formie usiłowania, stąd też i stopnia społecznej

szkodliwości czynu nie można tak oceniać, jak oczekuje prokurator. Nie doszło też do sytuacji poważnego zagrożenia dla zdrowia pokrzywdzonego, skoro był w stanie wyjść z mieszkania udać się do sąsiadów, wrócić do siebie, skąd zabrała go do szpitala karetka pogotowia. Zważywszy na sposób działania oskarżonej (chaotyczny, nieprzygotowany) nie można przeceniać tego, że ciosy zadane przez B. M. (1) trafiały w miejsca newralgiczne. Gdyby oskarżona działała z premedytacją, to starałaby się w sposób precyzyjny, a miała ku temu sposobność, mierzyć w te miejsca (przede wszystkim okolice serca) i wówczas należałoby przywiązywać większą wagę przy wymiarze kary do tej okoliczności. Jeżeli chodzi o stan zdrowia pokrzywdzonego, to ustalenie, iż był on człowiekiem schorowanym, przeżył strach nie uzasadnia przyjęcia, iż bardziej naganne

było zachowanie oskarżonej wobec niego, skoro Z. M. (1) zachowywał się wcześniej wobec oskarżonej w sposób przyjęty przez Sąd pierwszej instancji.

Odnośnie wyboru dyrektyw wymiaru kary, to niewątpliwie miał takie uprawnienie Sąd i instancji i z tego prawa skorzystał, a skoro przekonująco uzasadnił swoje stanowisko, to Sąd odwoławczy nie ma podstaw do jego podważenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego kara wymierzona B. M. (1) realizuje funkcje w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Jeżeli chodzi o wychowawcze oddziaływanie kary na oskarżoną, to podkreślić należy, że oskarżona od początku postępowania nie kwestionowała swojego sprawstwa, przyznawała się do popełnienia czynu, składała wyjaśnienia, wyrażała żal i skruchę, w tym i w postępowaniu odwoławczym (pismo k. 521).

Prawie 18 miesięcy była tymczasowo aresztowana. Jej ostatnie wypowiedzi wskazują na to, iż zrozumiała swoje postępowanie, wyciągnęła z niego wnioski i uwzględniając jej dotychczasowy sposób życia jak również doświadczenia z ostatnich miesięcy (ciężka choroba) nie sposób dojść do wniosku, iż potrzebne jest jej surowsze ukaranie.

Natomiast z punktu widzenia prewencji ogólnej surowe karanie takich sprawców jak oskarżona nie jest przecież oczekiwane społeczeństwo, które ma takie zapatrywania wobec innego rodzaju sprawców i popełnianych przez nich czynów. Umieszczanie na 12 letniej izolacji takiej sprawczyni jak oskarżona byłoby odebrane jako niezasłużone i nadmiernie represyjne, co przecież nie kształtowałoby w sposób właściwy świadomości prawnej społeczeństwa (zob. np. zeznania

<p>świadków i ocena przez nich zachowania oskarżonej), a więc nie realizowałyby celu prewencji generalnej.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Podnosząc powyższy zarzut na podstawie art. 427 § 1 kpk oraz art. 437 1 i 2 kpk skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie orzeczonej wobec oskarżonej kary do 12 lat pozbawienia wolności, a w pozostałym zakresie jego utrzymanie w mocy.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wyżej przywołane okoliczności wskazują na bezzasadność wniosku prokuratora o podwyższenie wymierzonej kary pozbawienia wolności do 12 lat.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE</p>		

UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.	Nie stwierdzono.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
5.		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zaskarżony wyrok w części dotyczącej kary. W pozostałym zakresie wyrok prawomocny z uwagi na jego niezaskarżenie, stąd też domaganie się przez prokuratora utrzymania go w mocy w pozostałym zakresie należy uznać za bezzasadne.		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
Przedstawiono je wyżej przy omawianiu zarzutu		

apelacji prokuratora.			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Nie wydano rozstrzygnięcia reformatoryjnego.			
Zwiąże o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
Nie dotyczy.			
5.3.1.4.1.	Nie dotyczy.	# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Nie wydano.			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
	Nie wydano.		
6. Koszty Procesu			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II.	Z uwagi na nieuwzględnienie apelacji prokuratora wydatkami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa na podstawie art. 636§1 kpk.	
7. PODPIS		
SSA Jacek Szreder SSA Stanisław Kucharczyk SSA Stanisław Stankiewicz		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	O karze.	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana